

Det amerikanska utrikesdepartementet gav den 10 mars 2026 klartecken till en möjlig försäljning av 20 M142 HIMARS till Sverige, värd omkring 930 miljoner dollar. Det är den enda fasta punkten. Att Stockholm skulle ha valt systemet framför sydkoreanska K239 Chunmoo vilar fortfarande på Aftonbladets anonyma källor. Varken regeringen, Försvarmakten eller FMV har bekräftat ett köp. Ulf Kristersson sade samma dag att USA är beredda att sälja om Sverige är beredda att köpa, ”men där är vi inte än”.

Ett FMS-godkännande är ett amerikanskt säljtillstånd, inte ett svenskt kontrakt. Sajten nu.se blandade ihop de två sakerna. Det bör man inte göra.

Om Sverige går vidare blir det första gången Försvarmakten får raketartilleri. Archer är eldrör, ungefär 30–50 kilometer. HIMARS skjuter GMLRS på 70–150 kilometer och ATACMS upp mot 300. Det är en ny kategori. ÖB Michael Claesson talade 2025 om att kunna slå mot mål inne i Ryssland, så att en angripare måste räkna med att försvara sig på egen mark.

Paketet som Washington godkände är precist. Tjugo lavetter. Ungefär 140 GMLRS-kapslar i flera varianter, bland annat M31A2, M30A2 och två ER-versioner. Tjugo ATACMS M57. Tjugofyra IFATDS-ledningssystem, radio, GPS, övningsraketer och underhåll. Precision Strike Missile, den amerikanska 500-kilometersroboten, ingår inte.

Har Sverige testat alternativen? Offentligt finns det bara skarpa svenska HIMARS-skjutningar. I september 2022 lastades amerikanska HIMARS av en Hercules i Vidsel, sköt sex M31-raketer mot mål drygt tre mil bort och flög ut igen. I maj 2025 sköts skarpt med HIMARS och MLRS på Gotland under Swift Response. Det är övning och demonstration, inte en svensk jämförande utvärdering av konkurrerande system.

Artilleriets stridsskola pekade redan 2022 ut Lockheed Martin, Elbit och Hanwha som de tre huvudleverantörerna. Hanwha har sedan dess aktivt marknadsfört Chunmoo mot Sverige och Norge och sålt Modular Charge Systems till FMV för 155-millimetersartilleri. Det är inte samma sak som att Sverige har testat Chunmoo eller PULS på svensk mark. Någon offentlig rapport om svenska delegationsbesök vid utländska skjutningar med de systemen har inte lagts fram.

Norge körde en formell tävling, underkände EuroPULS och valde Chunmoo med motiveringen att bara Hanwha uppfyllde alla krav, särskilt räckvidd upp till 500 kilometer och leveranstid. Sverige har inte visat upp någon motsvarande anbudsruna. Det som finns är en amerikansk FMS-process, alltså stat till stat. En offentlig kravspecifikation eller anbudsförfrågan för svenskt raketartilleri har inte publicerats. Det betyder inte att FMV saknar underlag internt. Det betyder att underlaget inte är granskningsbart.

Varför acceptera Lockheeds kö? Förvarsberedningen satte ribban 2024: en begränsad raketartillerienhet före 2030, bataljon senare. Förvarsmaktens årsredovisning 2025 talar om beställningar första halvåret 2026 och långskjutande artilleriförmåga kring 2031. Det är en planeringsordning, inte ett bevis för att behovet inte är brådskande. Archer ska fyllas upp, brigaderna byggas, luftvärn och ammunition lagras. Raketartilleri är en ny förmåga ovanpå det. Norge valde att betala för tidigare leverans och 500 kilometer. Sverige har inte motiverat varför den avvägningen skulle se annorlunda ut här. Tills motiven offentliggörs är 2030 ett politiskt datum, inte en operativ slutsats.

Är valet frampressat för att inte stöta sig med USA under Trump? Det går inte att belägga. Interoperabilitet med USA, Finland och Baltikum var argumentet redan innan FMS-godkännandet. Samtidigt skrev Sverige den 31 augusti 2026 kontrakt på fyra franska FDI-fregatter för omkring 47 miljarder kronor. Det är inte mönstret hos en regering som bara köper amerikanskt för att hålla Washington på gott humör. Norge, också Nato-allierad, valde Chunmoo. Estland köper båda. Politisk hänsyn till Washington kan ha vägt. Den som påstår att det var det enda skälet behöver mer än tidningsuppgifter.

Tre siffror avgör när ett kontrakt väl kommer: hur många lavetter det blir, om PrSM följer med, och vilket år första enheten ska stå på svensk mark.

/Staffan Scherloff

Fotnoter

1. HIMARS / M142. High Mobility Artillery Rocket System. Hjulgående lavett på lastbilschassi, en kapsel åt gången, flyttbar med C-130/TP84. Tillför Sverige långräckviddig precisionsbekämpning som Archer inte har, plus gemensam ammunition med Finland och Baltikum.
2. GMLRS. Guided Multiple Launch Rocket System. Styrda 227 mm-raketer, ungefär 70–90 km, ER-varianter längre. Sex raketer per kapsel. Det är volymeld mot ledning, logistik och artilleri bakom fronten.
3. M31A2. GMLRS med enhetlig sprängladdning. Punktslag mot ett mål.
4. M30A2 AW. Alternative Warhead. Splitterverkan över yta, mot trupp och mjuka mål.
5. M403 / M404 ER. Extended Range-varianter, AW respektive enhetlig. Drar ut räckvidden mot 150 km-klassen.
6. IMPS. Insensitive Munitions Propulsion System. Drivmedel som tål brand och träff bättre. Mindre risk i förråd och på lastbil.

7. ATACMS / M57. Army Tactical Missile System. En robot per kapsel, upp mot 300 km. Det är det djup som det godkända paketet faktiskt räcker till.
 8. PrSM. Precision Strike Missile. Nästa amerikanska robot, omkring 500 km. Ingår inte i tillståndet. Utan den, eller motsvarande, stannar det landbaserade djupet kortare än Norges Chunmoo-val.
 9. IFATDS. Improved Field Artillery Tactical Data System. Amerikanskt eldledningsnät. Gör att svenska pjäser kan ta emot och lämna elduppgifter i samma kedja som USA och flera allierade.
 10. FMS. Foreign Military Sale. Amerikansk stat-till-stat-försäljning. Inte en öppen europeisk upphandling.
 11. Chunmoo / K239. Hanwhas åttahjuliga system, två kapslar, upp till 12 rör, robotar mot 500 km med CTM-X. Valt av Polen, Norge och Estland, bland annat för leveranstid och industri.
 12. PULS. Elbits israeliska system. Flexibel ammunition, valt av Danmark, Nederländerna och Grekland. Skjuter inte GMLRS.
 13. M270 MLRS. Bandgående amerikansk storebror till HIMARS, två kapslar. Finlands val.
 14. Archer. Svenskt 155 mm eldrörsartilleri, 30–50 km. Kompletteras, ersätts inte.
 15. ArtSS. Artilleriets stridsskola. Den instans som 2022 inventerade marknaden.
-

Källor

Officiella och primära

- U.S. Department of State / DSCA, transmittal RSAT 26-27, rapport till Kongressen 10 mars 2026; publicerad i Federal Register 14 april 2026. Möjlig FMS: 20 M142 HIMARS, GMLRS-kapslar (M31A2, M30A2, M403 ER, M404 ER), 20 ATACMS M57, 24 IFATDS, uppskattat värde 930 miljoner dollar.
- SVT Nyheter / TT / Reuters, 10 mars 2026. USA ger grönt ljus; Kristersson: "USA är beredda att sälja om Sverige är beredda att köpa. Men där är vi inte än."
- Försvarsmakten, 27 september 2022. HIMARS Rapid Infiltration i Vidsel: sex M31-raketer mot mål cirka 30 km.
- FMV, beskrivning av HIMARS-skjutning i Vidsel och räckvidd upp till 300 km; kommentar om Gotland och Baltikum.

- Försvarsmakten och lokala medier, maj 2025. Skarpskjutning med HIMARS och MLRS på Gotland under Swift Response 2025.
- Försvarsberedningen, rapport 26 april 2024 (underlag till försvarsbeslutet). Första raketartillerienhet före 2030; bataljon att överväga vidare.
- Försvarsmaktens årsredovisning 2025. Investering A01:2 långskjutande artilleri: beställningar planerade första halvåret 2026, förmåga omkring 2031.
- Regeringen / FMV, 31 augusti–1 september 2026. Kontrakt om fyra FDI-fregatter med Naval Group, cirka 47 miljarder kronor.
- FMV, september 2023. Kontrakt om ytterligare 48 Archer, cirka 5 miljarder kronor.

Svensk och nordisk rapportering

- Aftonbladet / TT, 10 mars 2026. USA godkänner möjlig HIMARS-försäljning.
- Nordic Defence Sector (Mikael Berg), 11 mars, uppdaterad 19 mars 2026. 20 system, 930 miljoner dollar; Häggblom: FMS är inte order.
- Ny Teknik, Börskollen, Dagens PS, Sveriges Radio Studio Ett, 10–11 mars 2026. Samma godkännande, inte svenskt köpbeslut.
- [nu.se](https://www.nu.se), 12 mars 2026. Påstod att köpet var bekräftat. Det var en sammanblandning av FMS och svenskt beslut.
- SvD, 1 oktober 2022. Reportage från Vidsel-skjutningen.
- Officerstidningen, 26 april 2024. Försvarsberedningens förslag om raketartilleri till 2030.
- Artilleri & Luftvärn, 2022. ArtSS marknadsinventering: Lockheed Martin, Elbit, Hanwha.

Internationell fackpress

- Meta-Defense (Fabrice Wolf), 13 mars 2026. PrSM ingår inte i det godkända paketet.
- Shephard Media / Army Technology / The Defense Post / Defense Daily / Army Recognition / Defence Blog, mars 2026. Beskriver FMS som möjlig försäljning, inte slutet kontrakt. Värde anges som 920 eller 930 miljoner dollar.
- Breaking Defense (Jonas Olsson), 29 januari 2026. Norge väljer Chunmoo; bara Hanwha uppfyllde kraven, däribland 500 km och leveranstid.

- Reuters, 29 januari 2026. Norges Chunmoo-avtal, cirka 2 miljarder dollar / 19 miljarder NOK, 16 lavetter, leverans 2028–2031.
- Defense News, 17 juni 2024. Hanwha siktar på Norge och Sverige med Chunmoo före 2030.
- Joint Forces News, 16 oktober 2025. Hanwha MCS-ramavtal med FMV för 155 mm-laddningar (inte Chunmoo-lavetter).
- Calibre Defence, februari 2026. Norska motiveringen mot HIMARS, GMARS och EuroPULS.
- Army Recognition / European Security & Defence, 2025–2026. Estland köper både HIMARS och Chunmoo; PULS i Danmark, Nederländerna och Grekland; Finland M270.

Övrigt underlag i texten

- Uttalanden av ÖB Michael Claesson, Almedalen 2025, och Pål Jonson, Folk och Försvars rikskonferens januari 2026, återgivna i svensk dagspress.
- Robin Häggblom, kommentar i anslutning till FMS-godkännandet, citerad av Nordic Defence Sector.

Uppgifterna om ett svenskt köpbeslut (HIMARS före Chunmoo) kommer från Aftonbladets anonyma källor och är vid denna sammanställning inte bekräftade av [Regeringen.se](https://www.regeringen.se), Försvarsmakten eller FMV.